

Wolontariat dla dziedzictwa – warsztaty tradycyjnego ciesielstwa Młyn Papiernia' 2019

Słyszeliście? Nie, to posłuchajcie - stukanie na dziedzińcu młyna, trwające od rana do wieczora przez dwa tygodnie lipca to nie zasługa stada pracowitych dzieciaków, tylko odgłosy warsztatów ciesielskich. Kilkunastoosobowa grupa wolontariuszy pod czujnym okiem instruktorów uczyła się technik tradycyjnego rzemiosła budowlanego, poznawała materię tak zwaną „ryglówkę” – konstrukcji drewnianej wypełnianej gliną lub cegłą. Tradycyjne budownictwo ryglowe jest jednym z najcenniejszych elementów dziedzictwa nie tylko pomorskiego, ale także europejskiego. Wolontariusze

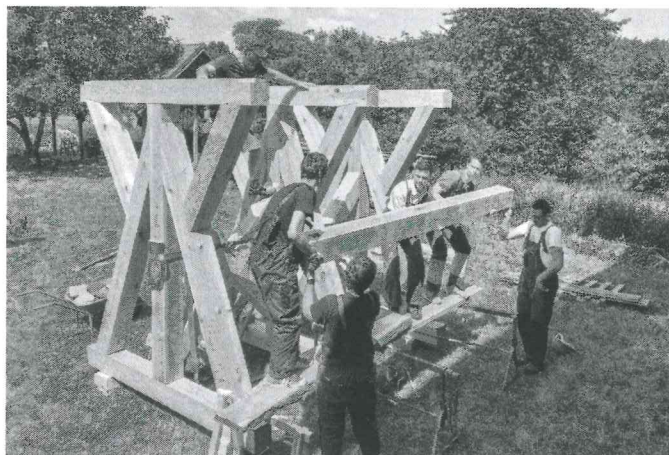

(większość z nich jest studentami architektury renomowanych uczelni: Politechniki Warszawskiej i Politechniki Wrocławskiej) zdobywa podczas warsztatów praktyczną wiedzę i umiejętność, które są dla nich cennym doświadczeniem zawodowym. Efekt ich pracy ma również wymiar materialny, w tym roku jest to replika konstrukcji wolnostojącej dzwonnicy, która przed laty stała

przy wiejskim kościele w Niepołtoku. Dziś po kościele i dzwonnicy pozostały jedynie fundamenty wyznaczające najważniejsze, centralne miejsce wsi. Tegoroczne warsztaty ciesielskie są elementem zadania „Rekonstrukcja ryglowego kościoła i dzwonnicy w Niepołtoku – przywracanie historii i znaczenia miejsca”, które realizuje Stowarzyszenie przy wsparciu Narodowego Instytutu Dziedzictwa oraz Starostwa Myśliborskiego. Podsumowaniem programu będzie wystawa plenerowa i koncert, które zaplanowane są na 28 września w ramach obchodów Europejskich Dni Dziedzictwa.

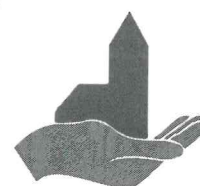

Pierwsze pociągnięcia piłą fot. Kasia Lis

Montaż konstrukcji fot. Marysia Napieralska

Sierpień rozpoczął się we młynie nie tylko wznowieniem prac remontowych przy młynarzówce, ale także warsztatami młynarskimi. „Remont urządzeń ciągu technologicznego w Młynie Papierni – zachowanie zabytków techniki młynarskiej” to drugie działanie w ramach tegorocznej już IV edycji programu „Kultura Drewna – zachowanie ryglowego dziedzictwa”. Zachowanie zabytków techniki młynarskiej wymaga znajomości nie tylko ciesielki, ale także rzemiosła młynarskiego, technologii przemiału zboża, zasad pracy maszyn i konstrukcji obiektu pod dużymi, zmiennymi obciążeniami oraz zasad przetwarzania energii wody i wiatru do napędu urządzeń. Dla budowy młynów i wiatraków wykształcił się specjalny rodzaj ciesielstwa - ciesielstwo wiatraczne i młyńskie, i właśnie takie rzemiosło pod fachowym okiem nadmłynarza z młyna w Oleśnicy poznają wolontariusze w czasie warsztatów. Działania zmierzające do uzupełnienia i odtworzenia ciągu technologicznego młyna, służącego do przemiału zboża Stowarzyszenie podjęło pod koniec 2017 roku. Udostępniając obiekt do zwiedzania zauważyliśmy, że brak wiedzy o technologii produkcji i funkcjonowaniu młyna powoduje trudność ze zrozumieniem przestrzeni historycznej i wartości zabytku. Uzupełnienie zdekompletowanych w latach 70-80 XX wieku maszyn, a docelowo uruchomienie ich, będzie istotnym elementem przywrócenia historii młyna, z uwzględnieniem dokonywanych zmian funkcji - zmiany z młyna papierniczego (w późniejszym okresie fabryki papieru) na młyn zbożowy. Zadanie to, tak jak rekonstrukcja dzwonnicy, jest dofinansowane przez Narodowy Instytut Dziedzictwa w ramach programu „Wolontariat dla dziedzictwa 2019”. Efekt pracy wolontariuszy także będzie miał wymiar materialny, zapraszamy do zapoznania się z nim w trakcie festynu młynarskiego, który zaplanowaliśmy na 21 września także w ramach obchodów Europejskich Dni Dziedzictwa.

**Wspólnie
dla dziedzictwa**

Zdjęcie górne:

Przygotowywanie elementów konstrukcji fot. Maja Liro

Małgorzata Cykałowicz